

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

**ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΑ
ΜΟΝΑΔΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ**

Ταχ. Δ/ση : Λ. Αθηνών 54 - 56

Ταχ. Κώδικας : 104 41 ΑΘΗΝΑ

Πληροφορίες : Α. Μερεμέτη, Ε. Παπαδοπούλου, Ε. Δελλής
Λ. Σωτηροπούλου

Τηλέφωνο : 210 5275097, 210 5275231, 210 5275226,
210 5275227

Email : ameremeti@mou.gr,
e.papadopoulou@mou.gr,
edellis@mou.gr
lsotiropoulou@mou.gr

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής
Ανάπτυξης
ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 19.3.2024

Αρ. Πρωτ.: 677

ΘΕΜΑ: Αντικατάσταση της υπ' αρ. πρωτ. 224/30.01.2023 Εγκυκλίου σχετικά με τη διαδικασία τροποποιήσεων στη Δράση 2 των Υπομέτρων 16.1 – 16.2 «Ίδρυση και λειτουργία Επιχειρησιακών Ομάδων της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας» εθνικής και διακρατικής εμβέλειας και 16.1 - 16.5 «Συνεργασία για περιβαλλοντικά έργα περιβαλλοντικές πρακτικές και δράσεις για την κλιματική αλλαγή» περιφερειακής και εθνικής εμβέλειας του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020»

Έχοντας υπόψη:

Α. Τους κανονισμούς και αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως κάθε φορά ισχύει.
2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της Αγροτικής Ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, όπως κάθε φορά ισχύει.
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την

παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/1978, (ΕΚ) αριθ. 165/1994, (ΕΚ) αριθ. 2799/1998, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου.

4. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 640/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.
5. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 807/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων.
6. Τον εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).
7. Τον εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 809/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.
8. Τον εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 908/2014 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2014, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους οργανισμούς πληρωμών και άλλους οργανισμούς, τη δημοσιονομική διαχείριση, την εκκαθάριση λογαριασμών, τους κανόνες σχετικά με τους ελέγχους, τις εγγυήσεις και τη διαφάνεια.
9. Τον εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 532/2020 της Επιτροπής της 16ης Απριλίου 2020 σχετικά με παρέκκλιση, για το έτος 2020, από τους εκτελεστικούς κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 809/2014, (ΕΕ) αριθ. 180/2014, (ΕΕ) αριθ. 181/2014, (ΕΕ) 2017/892, (ΕΕ) 2016/1150, (ΕΕ) 2018/274, (ΕΕ) 2017/39, (ΕΕ) 2015/1368 και (ΕΕ) 2016/1240 όσον αφορά ορισμένους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.
10. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/2220 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) τα έτη 2021 και 2022 και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 όσον αφορά τους πόρους και την εφαρμογή τους τα έτη 2021 και 2022 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή αυτής της στήριξης τα έτη 2021 και 2022.

Β. Τις αποφάσεις:

1. Την υπ' αρ. 282966/09.07.2007 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση του Κανονισμού διαδικασίας πληρωμών του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία ΟΠΕΚΕΠΕ των ενισχύσεων που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΕΠ» (Β' 1205).
2. Την υπ' αρ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.07.2016 εγκύκλιο του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.
3. Την υπ' αριθ. 2618/13.10.2022 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων & Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Διάρθρωση και αρμοδιότητες των Ειδικών Υπηρεσιών του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027» (Β' 5375).
4. Την υπ' αρ. 2545/17.10.2016 κοινή υπουργική απόφαση «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ ΠΑΑ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) Α. Στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) Περιφερειών και Β. Στις Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ» (Β' 3447).
5. Την υπ' αριθ. 892/133271/20.5.2021 απόφαση του Υπουργού και των Υφυπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Μεταβίβαση της εξουσίας υπογραφής «με εντολή Υπουργού» ή «με εντολή Υφυπουργού» ή «με εντολή Υπουργού και Υφυπουργού», κατά περίπτωση, στον Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στον Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων και σε Προϊσταμένους οργανικών μονάδων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Β' 2137), όπως τροποποιήθηκε με την αριθ. πρωτ. 3658/392485/2022 (Β' 6859) όμοια απόφαση.
6. Την υπό στοιχεία 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 υπουργική απόφαση «Αντικατάσταση της υπ' αρ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων» (Β' 5968).
7. Την υπ' αριθ. 4760/23.06.2021 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Ανάθεση καθηκόντων Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Υ.Ο.Δ.Δ.' 483).

8. Την υπ' αρ. 1065/19.4.2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014-2020» (Β' 1273), όπως ισχύει.
9. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) και ειδικότερα το σημείο 8.2.15 «Μέτρο 16 – Συνεργασία (άρθρο 35)», όπως ισχύει.
10. Το υπ' αρ. 2353/27.09.2016 έγγραφο της ΕΥΔ ΠΑΑ περί Περιφερειακής κατανομής πόρων εκχωρούμενων μέτρων/δράσεων του ΠΑΑ 2014 – 2020, όπως ισχύει.
11. Την υπ' αρ. 1506/17.05.2018 απόφαση Γραπτής Διαδικασίας του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ για την τροποποίηση των κριτηρίων επιλογής των υπομέτρων 16.1-16.2 και 16.1-16.5 καθώς και την υπ' αρ. 1970/29.07.2021 όμοια απόφαση για την τροποποίηση των κριτηρίων επιλογής της δράσης 2 των υπομέτρων 16.1-16.2 και 16.1-16.5 του Μέτρου 16 «Συνεργασία» του ΠΑΑ 2014-2020.
12. Την υπ' αρ. 3886/11.05.2018 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Λεπτομέρειες εφαρμογής των Υπομέτρων 16.1 – 16.2 "Ίδρυση και λειτουργία Επιχειρησιακών Ομάδων της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας" και 16.1 - 16.5 "Συνεργασία για περιβαλλοντικά έργα περιβαλλοντικές πρακτικές και δράσεις για την κλιματική αλλαγή" του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014 – 2020» (Β' 1735), όπως ισχύει.
13. Την υπ' αρ. 5612/30.12.2021 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών «2^η Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων στήριξης» για τη Δράση 2 των Υπομέτρων 16.1-16.2 και 16.1-16.5, όπως ισχύει.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με την παρούσα εγκύκλιο παρέχονται πληροφορίες και διευκρινίσεις αναφορικά με τη διαδικασία τροποποιήσεων πράξεων της **Δράσης 2 των Υπομέτρων 16.1-16.2 και 16.1-16.5**.

Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης μιας ενταγμένης πράξης στη Δράση 2 του Μέτρου 16, ενδέχεται να διαπιστωθεί ανάγκη τροποποίησης των στοιχείων της πράξης. Η διαπίστωση της ανάγκης τροποποίησης της πράξης μπορεί να προκύψει:

1. Κατόπιν αιτήματος από το δικαιούχο προς τον ΕΦΔ, οποτεδήποτε πριν τη λήξη του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, στο οποίο αναλύονται οι λόγοι τροποποίησης / μεταβολής της πράξης σύμφωνα με τους όρους ένταξής της.
2. Από τον ΕΦΔ όταν κατά τη διαδικασία ελέγχου της πράξης (μετά από οριστικοποιημένο πόρισμα επιτόπιου ή διοικητικού ελέγχου) ή κατά τη διαδικασία παρακολούθησης της πορείας υλοποίησής της, διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της πράξης όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης ή αποκλίσεις στην υλοποίησή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα σχετικά με

την παρακολούθηση στην παρούσα απόφαση.

Ο μέγιστος αριθμός αιτημάτων τροποποιήσεων ορίζεται σε δύο (2), όταν πρόκειται για τροποποιήσεις μείζονος σημασίας, ενώ δεν υπάρχει αριθμητικός περιορισμός στα αιτήματα για τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας. Στην περίπτωση υλοποίησης παραγωγικής επένδυσης στο πλαίσιο της Δράσης 2 και των Υπομέτρων 4.1 και 4.2.1, μετά την τροποποίηση από τον αρμόδιο ΕΦΔ της σχετικής απόφασης ένταξης, ορίζεται το δικαίωμα υποβολής ενός (1) επιπλέον αιτήματος τροποποίησης που θα αφορά στην παραγωγική επένδυση.

Κεφάλαιο 1. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

1. 1 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι τροποποιήσεις που επηρεάζουν τους όρους ένταξης ή/και τους στόχους/σκοπούς ή/και τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής της πράξης και εντάσσονται σε μία από τις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Απόκλιση οικονομικού αντικειμένου της πράξης
Για τις περιπτώσεις που μειώνεται ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης, που περιλαμβάνεται στην απόφαση ένταξης, σε ποσοστό άνω του 20%, μετά από:
  - α) μεταφορά δαπάνης μεταξύ των κατηγοριών ή υποκατηγοριών δαπανών,
  - β) αλλαγή της αιτούμενης δαπάνης λόγω νέου κόστους/προσκόμιση νέων προσφορών,
  - γ) αντικατάσταση των παγίων (οργάνων, εξοπλισμού και λογισμικού) ή/και αναλωσίμων, όπως είχαν καταγραφεί στην αίτηση στήριξης και είχαν εγκριθεί κατά την ένταξη του έργου, από άλλα με ανάλογα τεχνικά χαρακτηριστικά και λειτουργικότητα, που θα έχουν την δυνατότητα να οδηγήσουν στο ίδιο ή και βελτιωμένο αποτέλεσμα σε σχέση με το αρχικώς περιγραφόμενο πάγιο,
  - δ) προσθήκη νέας δαπάνης,
  - ε) κατάργηση δαπάνης.
2. Απόκλιση φυσικού αντικειμένου της πράξης **μόνο** ως προς την παραγωγική επένδυση.
3. Αλλαγή του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της πράξης με την προϋπόθεση ότι δεν ξεπερνά τη μέγιστη προβλεπόμενη χρονική διάρκεια της υλοποίησης τους επιχειρησιακού σχεδίου των τριών (3) ετών.
4. Αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου (όπως η μεταβολή της επωνυμίας ή/και της νομικής μορφής κάποιου Μέλους της Ε.Ο).

5. Αντικατάσταση ή/και αποχώρηση μέλους Ε.Ο. λόγω ανωτέρας βίας, πτώχευσης ή άλλης αντικειμενικής αιτίας.
Τροποποίηση / αλλαγή των μελών της Ε.Ο. δύναται να γίνει αποδεκτή μόνο στην περίπτωση που αποδεικνύεται ότι δεν επηρεάζεται το φυσικό αντικείμενο της πράξης / πιλοτικό έργο, τη βαθμολογία που έχει λάβει, συνοδεύεται από τροποποίηση του Συμφωνητικού Συνεργασίας και κρίνεται ανάλογα από τον αρμόδιο ΕΦΔ. Η εν λόγω τροποποίηση πρέπει να συνοδεύεται από επικαιροποίηση του Συμφωνητικού Συνεργασίας.

1. 2 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι τροποποιήσεις που δεν επηρεάζουν τους όρους ένταξης ή/και τους στόχους/σκοπούς ή/και τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής της πράξης, η διόρθωση προφανών σφαλμάτων και η τροποποίηση που απαιτείται κατά την ολοκλήρωση της πράξης και εντάσσονται σε μία από τις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου (π.χ. μεταβολή της έδρας του Συντονιστή Φορέα, αλλαγή νόμιμου εκπροσώπου).
2. Αντικατάσταση Μέλους της Ομάδας Έργου από ένα ή περισσότερα μέλη με ισότιμα προσόντα.
3. Ορισμό νέων Μελών της Ομάδας Έργου ή καταγραφή των στοιχείων των Μελών της Ομάδας Έργου, που δεν είχαν καθοριστεί κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.
4. Αντικατάσταση του Συντονιστή του έργου, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο υποκεφάλαιο 1.3 «ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ ΕΡΓΟΥ», της παρούσας.
5. Διόρθωση προφανών σφαλμάτων (άρθρο 4 Καν. 809/2014)
6. Απόκλιση οικονομικού αντικειμένου της πράξης και ιδιαίτερα:

Για τις περιπτώσεις που μειώνεται ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης, που περιλαμβάνεται στην απόφαση ένταξης, σε ποσοστό έως 20% ή σε περιπτώσεις που παραμένει σταθερός,

μετά από :

- α) μεταφορά δαπάνης μεταξύ των κατηγοριών ή υποκατηγοριών δαπανών,
- β) αλλαγή της αιτούμενης δαπάνης λόγω νέου κόστους/προσκόμιση νέων προσφορών,
- γ) αντικατάσταση των παγίων (οργάνων, εξοπλισμού και λογισμικού) ή/και αναλωσίμων, όπως είχαν καταγραφεί στην αίτηση στήριξης και είχαν εγκριθεί κατά την ένταξη του έργου, από άλλα με ανάλογα τεχνικά χαρακτηριστικά και λειτουργικότητα, που θα έχουν την δυνατότητα να οδηγήσουν στο ίδιο ή και βελτιωμένο αποτέλεσμα σε σχέση με το αρχικώς περιγραφόμενο πάγιο και έχουν ανάλογο κόστος,

- δ) προσθήκη νέας δαπάνης,
- ε) κατάργηση δαπάνης.

1.3 «ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ ΕΡΓΟΥ»

Αντικατάσταση του Συντονιστή του έργου είναι δυνατή, εφόσον το μέλος της ομάδας που αποχωρεί αντικατασταθεί από άτομο με τουλάχιστον ισότιμα προσόντα (ειδικότητα και τυπικά προσόντα) και εγκρίνεται από τον ΕΦΔ μετά από αιτιολόγηση της προτεινόμενης αντικατάστασης και τεκμηρίωση τουλάχιστον ισότιμων προσόντων (ειδικότητα και τυπικά προσόντα) από το προτεινόμενο για την κάλυψη της θέσης μέλος.

Ο νέος Συντονιστής του έργου, αποστέλλει έγγραφο/email προς τον αρμόδιο ΕΦΔ (Υπηρεσία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης) στο οποίο αναφέρονται:

- οι λόγοι της προτεινόμενης αντικατάστασης,
- τα στοιχεία του νέου Συντονιστή του έργου (username, ΑΦΜ, τηλέφωνο επικοινωνίας, email επικοινωνίας),
- ο κωδικός του έργου που αφορά η εν λόγω αλλαγή,
- η ειδικότητα και τα τυπικά προσόντα του νέου Συντονιστή του Έργου

και επισυνάπτει το πρακτικό του Συντονιστή Φορέα με το οποίο ορίζεται ο νέος Συντονιστή του έργου.

Μετά την αξιολόγηση και έγκριση της αντικατάστασης του Συντονιστή έργου, ο ΕΦΔ προβαίνει στην καταχώριση του αιτήματος τροποποίησης στο ΠΣΚΕ (κατά τρόπο ανάλογο με τη διαδικασία καταχώρισης αυτοδίκαιων τροποποιήσεων), προκειμένου υλοποιηθεί και η μεταφορά της πράξης στο νέο Συντονιστή.

Με την έγκριση και οριστικοποίηση της αξιολόγησης στο ΠΣΚΕ, γίνεται αυτόματη μεταφορά της πράξης από τον παλιό Συντονιστή Έργου στον κωδικό (username) του νέου Συντονιστή Έργου στο ΠΣΚΕ.

Με ευθύνη του ΕΦΔ ενημερώνεται ο νέος Συντονιστής του Έργου, για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης και τη μεταφορά της πράξης.

Κεφάλαιο 2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποβάλλει αίτημα τροποποίησης πράξης ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ, μαζί με τα δικαιολογητικά (σε μορφή pdf). Όλα τα αιτήματα τροποποίησης συνοδεύονται από αιτιολογημένη έκθεση του νόμιμου εκπροσώπου Συντονιστή Φορέα και στην περίπτωση μεταβολής του οικονομικού αντικειμένου ή/και του οικονομικού αντικειμένου της παραγωγικής επένδυσης προσκομίζονται επιπλέον οι απαραίτητες προσφορές (τρεις (3) οικονομικές προσφορές για κόστος δαπανών μεγαλύτερο των 500€ και δύο (2) οικονομικές προσφορές για κόστος δαπανών μικρότερο ή ίσο των 500€ - χωρίς ΦΠΑ. Οι προσφορές για να είναι συγκρίσιμες πρέπει να αφορούν ομοειδή προϊόντα και τεχνικές προδιαγραφές).

Μετά την ηλεκτρονική υποβολή, το αίτημα έτσι όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ υπογράφεται από τον Συντονιστή Φορέα ή τον Συντονιστή Έργου και μαζί με τα δικαιολογητικά, υποβάλλεται εγγράφως στον ΕΦΔ το αργότερο εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την επόμενη μέρα από την ηλεκτρονική υποβολή του αιτήματος μέσω ΠΣΚΕ.

Αιτήματα τροποποίησης που δεν υποβάλλονται εγγράφως δεν αξιολογούνται και απορρίπτονται.

Κεφάλαιο 3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των αιτημάτων τροποποίησης πραγματοποιείται από εισηγητή του ΕΦΔ, μέσω του ΠΣΚΕ. Κάθε αίτημα-ενέργεια εξετάζεται ξεχωριστά και αυτοτελώς. **Το αίτημα τροποποίησης δεν μπορεί να αποτελεί τμήμα της αίτησης πληρωμής.** Η απόφαση τροποποίησης εκδίδεται πριν την αναγνώριση και εκκαθάριση της αίτησης πληρωμής.

Η αποδοχή του αιτήματος τροποποίησης δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης.

Δεν γίνονται αποδεκτά αιτήματα για τροποποιήσεις και μεταβολές στις περιπτώσεις όπου:

1. Δεν τηρούνται οι όροι της σχετικής Πρόσκλησης ειδικά όσον αφορά στους όρους και προϋποθέσεις ένταξης και τα κριτήρια επιλεξιμότητας.
2. Έχουν ως αποτέλεσμα αλλαγή στη βαθμολογία του δικαιούχου, με τη νέα βαθμολογία να πέφτει κάτω από το ελάχιστο όριο βαθμολογίας ή κάτω από τη βαθμολογία του τελευταίου δικαιούχου.
3. Αφορά αλλαγές από τις οποίες να προκύπτει ότι διαφοροποιείται σημαντικά το φυσικό αντικείμενο της πράξης.
4. Δεν υπάρχει αιτιολόγηση του αιτήματος τροποποίησης ή μεταβολής.

Η εξέταση του αιτήματος γίνεται μέσω του ΠΣΚΕ από τον ΕΦΔ και μπορεί να οδηγεί:

- Σε αποδοχή του αιτήματος με αλλαγή των σχετικών στοιχείων της πράξης και ενδεχόμενη τροποποίηση της απόφασης ένταξης. Η αποδοχή της τροποποίησης ενδέχεται να οδηγεί σε μείωση του ποσού της τελευταίας δόσης ή σε ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- Σε απόρριψη του αιτήματος εφόσον αυτό αποκλίνει από τα οριζόμενα στην παράγραφο 9 του άρθρου 21 της υπ'αρ. 3886/11.05.2018 υπουργικής απόφασης. Η μη αποδοχή του αιτήματος τροποποίησης της πράξης δύναται να οδηγήσει σε

ανάκληση της απόφασης έγκρισης και σε διαδικασία ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, σύμφωνα με τις αντίστοιχες διαδικασίες για την επιβολή κυρώσεων που ορίζονται στην παρούσα απόφαση.

Στην περίπτωση ανάγκης έκδοσης νέας απόφασης ένταξης (τροποποίησης της ισχύουσας), τότε πρώτα εκδίδεται η τροποποίηση της απόφασης ένταξης, γίνεται η ανάρτησή της στο ΠΣΚΕ στην αξιολόγηση του αιτήματος τροποποίησης και ακολουθεί η οριστικοποίηση του διοικητικού ελέγχου/αξιολόγησης του αιτήματος τροποποίησης στο ΠΣΚΕ από τον εισηγητή του ΕΦΔ. Με ευθύνη του ΕΦΔ ο διοικητικός έλεγχος και τα αποτελέσματα εξέτασης των αιτημάτων τροποποίησης καταχωρίζονται στο ΠΣΚΕ και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ.

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης και με ευθύνη του ΕΦΔ το αποτέλεσμα εξέτασης της τροποποίησης (αποδοχή, απόρριψη, έκδοση τυχόν νέας απόφασης ένταξης) κοινοποιείται στον Συντονιστή του Έργου μέσω αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει στο ΠΣΚΕ.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΟΔ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- α) Δικαιούχοι (αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος)
- β) ΕΥΔ ΕΠ περιφερειών
- γ) Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.
  - Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης και Αλιείας
  - Δ/νση Πληρωμών Αγροτικών Ενισχύσεων

2. ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- α) Γραφείο κ. Γ.Γ. Ε. Π. και Υπ.
- β) ΕΥΔ ΠΑΑ